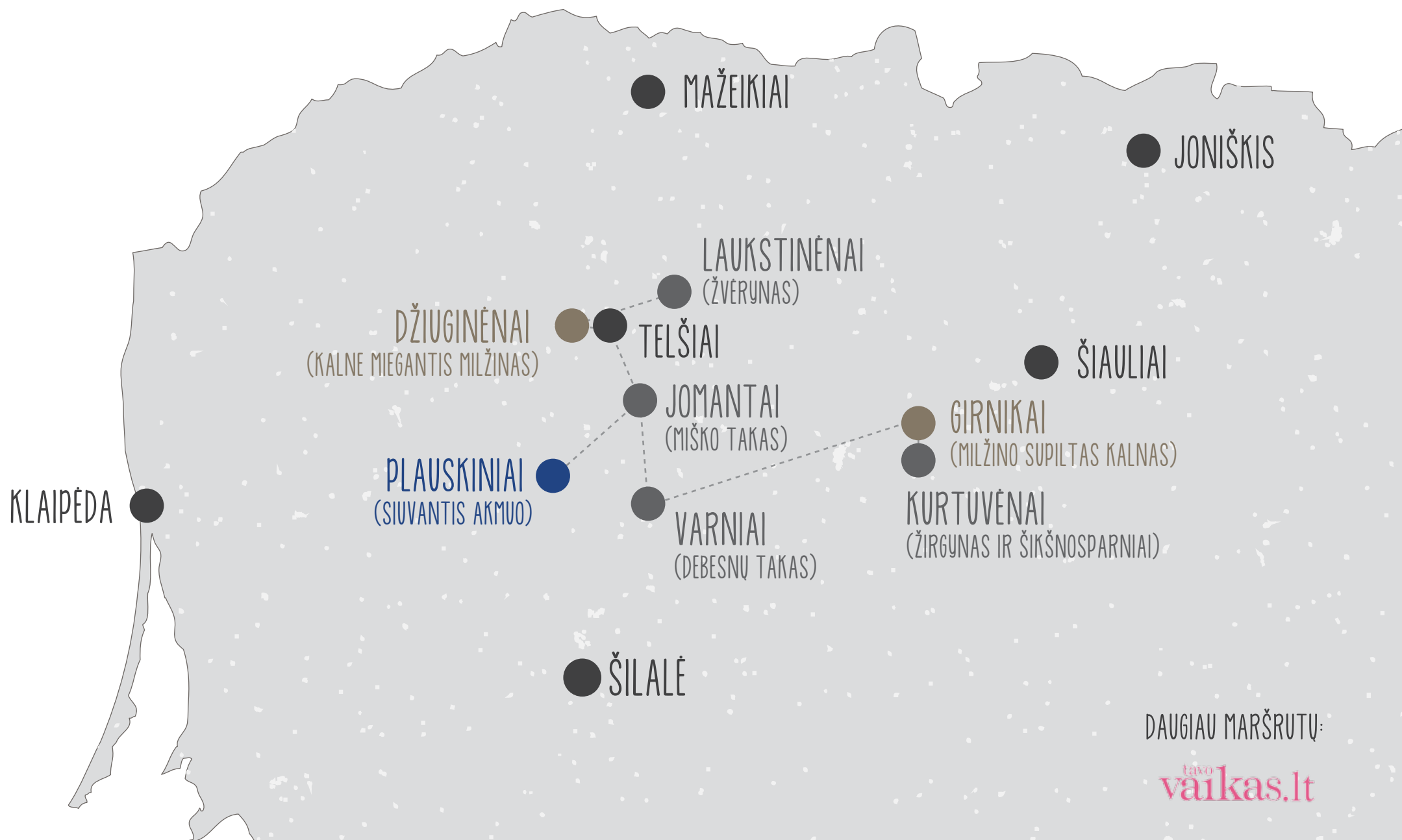

MILŽINIŠKAS ŠEIMOS SAVAITGALIS: ŽEMAITIJOS PASLAPTYS

MILŽINIŠKAS ŠEIMOS SAVAITGALIS: ŽEMAITIJOS PASLAPTYS

Šį savaitgalį kviečiame keliauti Kotrynos Zylės knygos „Milžinas mažylis“ pagrindinio herojaus milžino Kerniaus pėdomis tyrinėti Žemaitijos paslapčių. Kartu su vaikais atraskite knygoje aprašytas legendines vietas ir patirkite milžiniškų nuotykių kupiną vasaros savaitgalį!

1. Žirgai ir šikšnosparniai. Maršruto pradžia – nedidelis ir jaukus Žemaitijos miestelis Kurtuvėnai. Centre, prie bažnyčios palikę automobilį iškart traukiame į žirgyną, kuris priklauso Kurtuvėnų dvaro kompleksui. Čia galima ir pajodinėti, ir karieta pasivažinėti. Užsukite į dvaro svirną, kur įsikūręs lankytojų centras, čia sužinosite daugiau informacijos apie Kurtuvėnų regioninį parką, kuriame yra medžių milžinų. Jeigu atvykote iš toli, galite apsistoti kempinge (koordinatės: *GPS N 55° 49' 37" E 23° 02' 47" (N 55.82701 E 23.04640)* visai šalia dvaro. Kaip viena iš pramogų vasaros naktį – Kurtuvėnų dvaro parke siūloma stebėti šikšnosparnius.

2. Šventkalnis. Toliau važiuojame prie Girnikų (dar vadinamo Šikšto arba Šventkalnio) kalno, kur netoliese, miške Milžinas mažylis rado paklydusį milžinuką. Šį kalną pasak legendos supylė milžinuko tėtis milžinas Anžulis iškratęs smėlį iš savo korpės. Nepatingėkite užkopti į pačią viršukalnę, nes nuo jos atsiveria nuostabus kraštovaizdis. Vietos gyventojai sako, kad kadaise, kai dar kalnas nebuvo apaugęs aukštais medžiais, giedrą dieną nuo kalno viršūnės buvo galima pamatyti net keturiolikos bažnyčių bokštus.

3. Pėsčiomis. Pasigrožėję Žemaitija iš aukštai, keliaujame toliau! Kad neužsisėdėtumėte automobilyje, siūlome pasivaikščioti pažintiniais takais Varnių regioniniame parke: jeigu vaikai vyresni, rinkitės Debesnų botaninį taką per žavingą žemapelkę, o jei mažesni, išbandykite Jomantų miško pažintinį taką. Jomantų miške gausu gamtos paminklų – tai Jomantų ir Triliemenis ažuolai, Jomantų akmuo, Aklaežeris (Vokštėlis) – unikalus ežerėlis, kuriame dėl maitinimo ypatumų kasmet kinta vandens lygis. Žygį pajvairins įvairios čia parengtos miško paslaptys ir atrakcionai, kurie tikrai patiks mažiesiems. Kiekvienam iš takų reikia skirti maždaug po dvi valandas.

4. Visi vaikai mėgsta užkasti! Vienoje iš Jomantų tako atokvėpio aikštelių pasidarykite pikniką. Jeigu turėsite iš vakaro keptos naminės duonos su žolelėmis, česnakais ir kietuoju sūriu, pietūs gamtoje bus patys šauniauši! Duonos receptas: iš 10 šaukštų kvietinių miltų, 1 šaukštelio sausų mielių, žiupsnio druskos, šaukšto cukraus ir 4 šaukštų aliejaus užmaišykite tešlą. Baigdami minkyti suberkite sauja mėgstamų kapotų žalumynų, 2 smulkintas česnako skilteles ir 2 šaukštus tarkuoto

sūrio (pvz., „Džiugo“). Užminkytą tešlą uždenkite ir palikite šiltai, kad pakiltų (apie 20 min.). Suformuokite duoneles (kaip nedidelius picos papločius) ir kepkite apie 15 min. orkaitėje. Išeina 4 duonelės.

5. Siuvantis akmuo. Šiek tiek išsukę iš kelio galite aplankyti patį paslaptlingiausią knygos „Milžinas mažylis“ personažą - moną, kuris naktimis siuva sėdėdamas ant akmens Plauskinių kaime. Mono gal ir nesutiksime, bet akmenį pasistengę galite rasti pagal koordinates: *GPS N 54° 46' 52,5"; E 22° 07' 22,8"*

6. Žemaitijos sostinė. Pasistiprinę keliaujame į Telšius, ten stengiamės pabendrauti su miesto gyventojais, kad pajustumė, kokia graži ir nesuprantama žemaičių tarmė. Net miesto lenta įvažiuojant užrašyta žemaitiškai! Mums patiko Telšių senamiestis, kuris, pasirodo, yra vienas iš 7 saugomų architektūrinio paveldo senamiesčių Lietuvoje. Pasivaikščiokite Masčio ežero pakrante, pažaiskite čia įrengtose vaikų aikštelėse, pasimaudykite miesto paplūdimyje, užsukite į Skulptūrų parką, o vakare pasigrožėkite spalvotu fontanu ežero viduryje.

7. Skaičiuojam meškinus. Ar žinote, kad Žemaitijos sostinėje galima pamatyti daugiausia meškos simbolių? Duokite vaikams užduotį – per visą ekskursiją Telšiuose stebėti ir suskaičiuoti kuo daugiau meškiukų, o vėliau mažuosius seklius apdovanokite ledų porcija.

8. Miegantis milžinas. Apie 4 km nuo Telšių, neprivažiaavę Džiuginėnų kaimo pamatysite miegančio milžino Džiugo piliakalnį, kurį supylė Milžinas mažylis. Užkopę į piliakalnį paskaitykite ištrauką iš Kotrynos Zylės knygos „Milžinas mažylis“ apie milžinų draugystę. O Džiuginėnuose susiraskite medinę Džiuginėnų dvaro sodybą, kuri susijusi su garsia lietuvių rašytoja Žemaite. Jeigu diena labai karšta, atkreipiame dėmesį, kad Džiuginėnų pietvakarinį sparną skalauja nedidelis Germanto ežeras, garsėjantis itin švari vandeniu.

9. Tikras meškinas. Važiuojame į žvėryną Laukstinėnų kaime, ten laukia tikras meškinas, vardu Timofėjus. Jis visada džiaugiasi lauktuvėmis: duonos riekelėmis, uogiene ar medumi. Žvėryne dar gyvena apuokai, lūšys, vilkai, muflonai, danieliai, šernų šeimyna. Laukinių gyvūnų gyvenimą galima stebėti iš dviejų apžvalgos aikštelių, pavėsinės, regyklos. Čia įrengta vaikų žaidimų aikštelė ir ažuolas su daugybe inkilų.

10. Jūra. Žemaitijos paslapčių maršrutas yra visai netoli pajūrio, tad jeigu galite sau leisti, važiuokite nakvoti kur nors prie jūros. Kitą dieną bus smagu padaryti tikrą žygį pajūriu, pakvėpuoti jodu ir pasimėgauti saulės voniomis. Smagios vasaros!

MIEGANTIS DŽIUGAS

Ištrauka iš Kotrynos Zylės knygos „Milžinas mažylis“ (Vilnius: Aukso žuvis, 2014)

Nustebęs žvelgiau į Džiugą, o šis, patogiai sukryžiuavęs stambias kojas ir visas kretėdamas nuo negirdimo kikenimo, liko sėdėti pievoje. Prisipažinsiu, buvo kiek neramu ir keista išgirsti tokias paslaptingas kalbas iš savo giminės atstovo. Man pačiam nei vėjai, nei lietūs nenešdavo jokių vardų. Apie nakties būtybes buvau daug girdėjęs, bet tik keletą sykių savo akimis iš tolo matęs porą ugninių uodegų ar grupelę klaidžiojančių kaukų. Susimąstęs pritūpiau šalia, ant žemės. Smalsumas neleido palikti tokio įdomaus pašnekovo ir keliauti tolyn. Iš šio gerų akių milžino jaučiau sklindant didžiulę jėgą. Atrodė, jei pabūsiu su juo, dalelė tos stiprybės pereis man.

Taigi įsmeigiau akis į didelius Džiugo kojų nykščius ir ėmiau skubiai svarstyti, kaip pratęsti pokalbį.

– Nurimk, – jis prabilo pirmasis, – aš ne stebukladarys, tiesiog žiūriu ir matau, klausau ir girdžiu, esu draugiškas pasauliui ir jis man atsako tuo pačiu. Tu turbūt esi girdėjęs apie mažųjų žmonių išminčius – žynius? – man linktelėjus, Džiugas tęsė, – tad štai, aš – irgi kaip jie, tik tarp mūsų, milžinų. Nori, padėsiu išgirsti man taip gražią žemės dainą?

Vėl pritariamai linktelėjau. Abu visu ilgiu išsitiesėme pievoje. Nugara jaučiau drėgmę nuo ką tik aplytos žolės. Džiugas riktelėjo man užsimerkti ir įtempti ausis. Padariau kaip lieptas. Dangus lyg tyčia vėl praplyšo mūsų veidus apiberdamas stambiomis vandens pupomis. Stengiausi nekreipti dėmesio, bet, kad ir kaip klausiausi, jokios dainos negirdėjau. Žolė šiek tiek šnarėjo, žemėje kažkas krebždėjo, girdėjau vėjo šuorus ir lašus, papsinčius aplinkui. Tai buvo įprasti gamtos garsai, neprimenantys muzikos.

– Nieko ypatingo negirdžiu, – nedrąsiai sušnabždėjau pasukęs užmerktą veidą Džiugo pusėn.

– Hm, matyt, neatidžiai klausaisi, – išgirdau, – na, pabandyčiau tau labiau padėti, – tarė išminčius. Puikiai girdėjau, kaip jis verčiasi ant šono, pasiridena arčiau.

Netrukus pajutau šiltus delnus, uždengiančius man ausis.

„Tikra nesąmonė, – pamaniau sau, – uždengtoms ausims tai jau tikrai geriau neišgirsiu tų nebūtų dainų“... Ir tada nutiko kai kas nuostabaus.

Gaudimas, atsiradęs Džiugo delnams apglėbus mano galvą, pamažu slopo, išgirdau kažkokį ritmą, čeženimą, skimbėsėjimą. Visa ta garsų įvairovė ėmė pintis į vientisą melodiją!

Net nepajutau, kad toliau klausausi jau pats, be pagalbos. Koks jausmas tada užplūdo! Atrodė, kad per sekundę supratau, kaip vieningai veikia visas pasaulis. Medžiai, lietūs, vėjas, vanduo, žemėse knibždantys padarėliai, net mano kvėpavimas – visa skleidė garsus, kurie pynėsi neįtikėtinais darniais kaip gražiausia sutartinė.

Negalėjau liautis klausėsis. Jaučiausi tos ypatingos muzikos dalimi. Akis atmerkiau tik labai stipriai sutemus. Praplėšus blakstienas, visa muzikos pynė ėmė nykti ir tilti, kol mane vėl apgaubė tik įprasti nakties garsai.

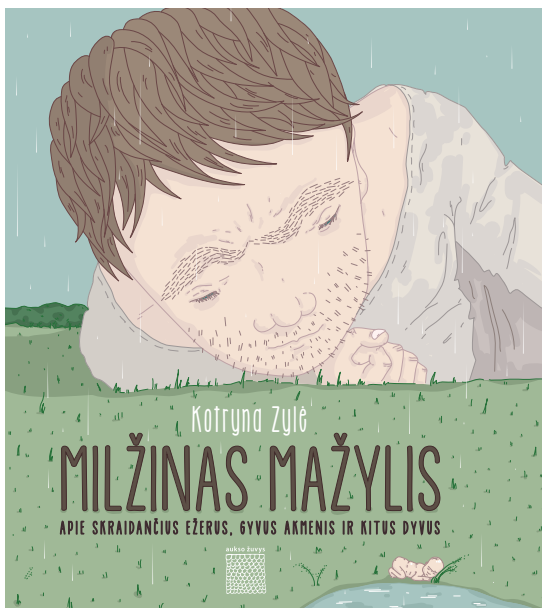
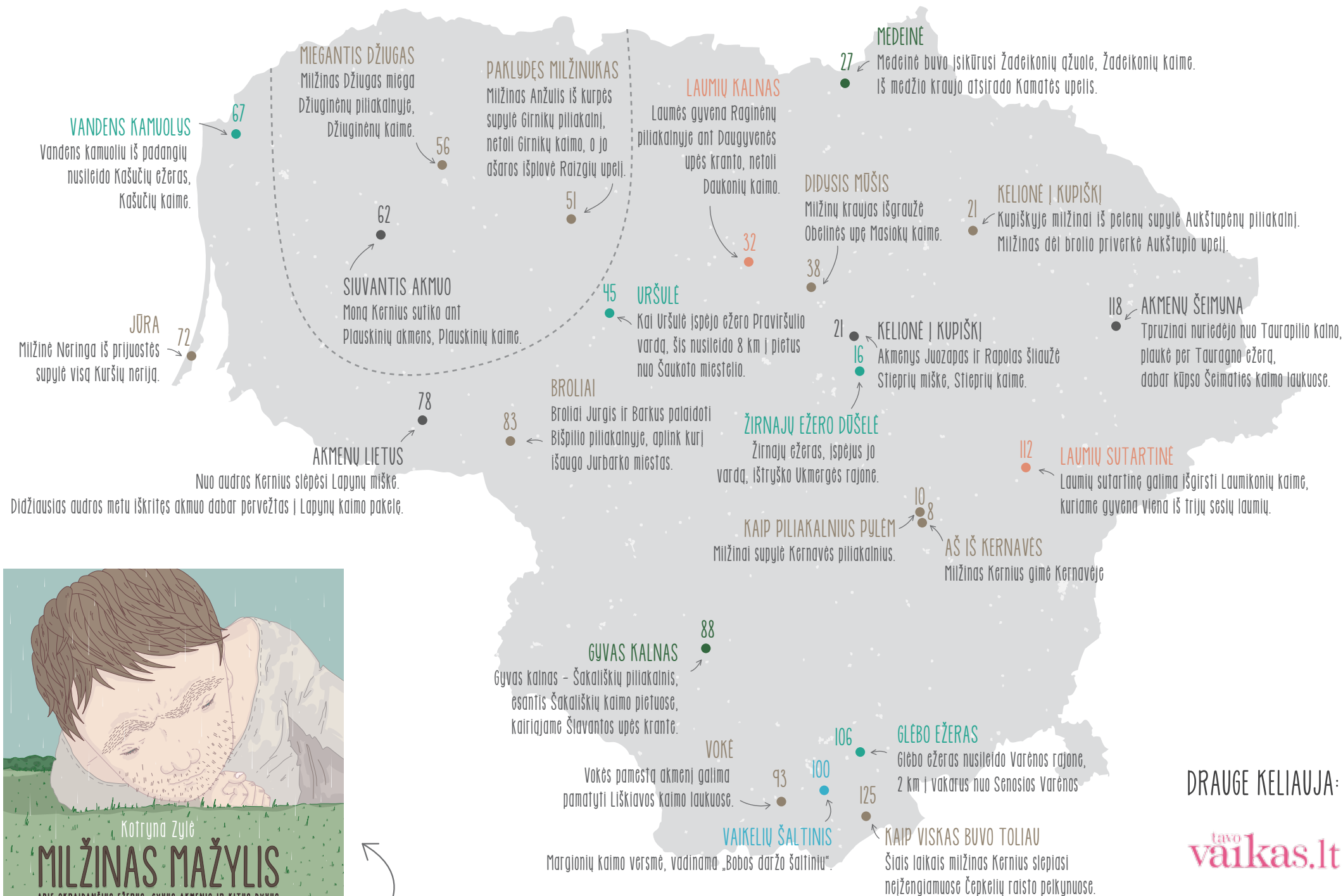
Lėtai atsisėdau ir dairydamasis ėmiau ieškoti Džiugo.

Netoliese pastebėjau liepsnas. Nudžiugau, supratęs, kad mokytojas užkūrė laužą, tad galėsiu prie jo sušilti ir pakalbėti apie tai, ką patyriau.

Staiga liepsna pakilo, didžiausiu greičiu pasiblaškę po lauką ir vėl nusileido kur buvusi. Net akis iš nuostabos pasitrynčiau, o širdis nusirito į kulnus. Stabtelėjau, bet, nieko baisiau nesulaukęs, vis dėlto prisiartinau. Čia gaisrų nutviekstu veidu, įsmeigęs akis į šokinėjančias kibirkštis, ramiai sėdėjo Džiugas. Šalia jo vos įžiūrimi būreliu tupėjo mažučiai žmogučiai – tokie maži, kad ir paprastas žmogus būtų už juos gal tris kartus didesnis. Negana to, pamačiau, jog čia liepsnoja anaipatol ne vienas, o kokie penki laužai!

Jau sukausi į mokytoją klausti, bet liepsnose išvydau į mane įsmeigtas gyvas akis ir visai apmiriau. Taip ir atsisėdau praverta burna. Ugnis vėl pašoko į viršų ir blaškydamasi liepsnų uodegomis išraižė padangę. Stulpams nusileidus, Džiugas atsisuko ir ramiai tarė:

– Kerniau, susipažink su mano draugais – mažyliais kaukučiais ir pasiutusiais ugniniais aitvarais, – šypsodamasis pamerkė man akį. – Kol klauseisi žemės muzikos, mes čia vakarojom ir laukėm, kol nubusi.

KELIAUTI KVIĘČIA KNYGA „MILŽINAS MAŽYLIS“

DRAUGE KELIAUJA:

tavo
vaikas.lt

